

วิธีแห่งจิต

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เอาละเนอะเพราะเขาบอกว่า เราพูดคำว่าจิตส่งออก จิตส่งออกเนี่ย คำว่าจิตส่งออก จิตส่งออก จิตมันเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ถ้าคนไม่มีจิต ไม่มีวิญญาณ ไม่ใช่เป็นมนุษย์ไม่ใช่เป็นคน ไม่ใช่เป็น เทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม จิตนี้เป็นพื้นฐานเลย แล้วอย่างอื่นเนี่ยเป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธเจ้า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เพื่อมาแก้ไขจิตอีกนั่นละ

เพราะจิตมาเกิดเนี่ยจิตมันมีวิชามาเกิด การเกิดยังมีวิชาอยู่ มีค้นหาความทะยานอยาก มี สมุทัยอยู่ สมุทัยเนี่ยมันมีหยาบมีละเอียด สมุทัยที่เรามองไม่เห็นเลย ถ้าสมุทัยที่เราว่ามันได้ง่ายๆ เนี่ย ฤทธิชีไพรเขาฆ่าไปแล้วเพราะฤทธิชีไพรเขาทำจิตสงบมาก่อน เขาทำจิตสงบมาก่อน จิตเขาสงบได้ไม่ จังเขาจะเหาะเหินเดินฟ้าไม่ได้ ภาพเทวิลจะระลึกอดีตชาติไม่ได้ ภาพเทวิลเนี่ยมีมาก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าเกิดแล้วยังมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขาเข้ามานสมาบัติได้ เขาไปนอนบนพรหม ได้ เขาระลึกอดีตชาติได้เห็นไหม

ฉะนั้นจิตมีอยู่โดยดั้งเดิม จิตมีอยู่แล้วเห็นไหม ฉะนั้นจิตส่งออกเป็นพื้นฐาน นี่คำว่าเป็นพื้นฐาน แล้วเนี่ย แต่มันมีมรรค มรรคขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มาชำระล้างกิเลสจนองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ามาตรัสรู้ไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงเห็นว่า เนี่ยพูดถึงมรรค ๔ ผล ๔ เห็น ไหม สมุทัยอย่างหยาบ สมุทัยอย่างกลาง สมุทัยอย่างละเอียด สมุทัยอย่างละเอียดสุด

สมุทัยไม่ใช่มีตัวเดียว มรรคก็ไม่ใช่มีตัวเดียว มีโสดาปัตติมรรค สกิทาคามรรค อนาคามรรค อรหัตตมรรค มรรคผลเนี่ยมันมีหลายชั้นหลายชั้นเพราะมันต้องมีความลึก ความหยาบละเอียด แตกต่างกัน มันจะชำระกิเลสแตกต่างกันไป ฉะนั้นผู้ที่เห็นรอบแล้วเนี่ยมันจะเข้าใจเรื่องอย่างนี้ได้ ฉะนั้นเราบอกว่าเดิมแท้ที่เราบอกเรื่องจิตส่งออกไปเนี่ยก็เพราะเราเห็นชัดเจนมาก

ประเด็น : ว่าจิตส่งออกไม่ได้ เขาบอกจิตนี้ส่งออกไม่ได้ เพราะแท้จริงแล้วจิตนี้เป็นตัวสมุทัยไปไม่ได้ เนื่องจากจิตเป็นวิญญานขันธ จักอยู่ในกองทุกข์ไม่ใช่ค้นหาอันเป็นตัวสมุทัย จิตอยู่ในกองทุกข์ไม่ใช่ค้นหาอันเป็นตัวสมุทัย

หลวงพ่ : ตัวจิตนั่นแหละคือตัวสมุทัย ตัวจิตนั่นละคือตัวสมุทัย เพราะจิตเดิมแท้มีช่องโหว่ จิตเดิมแท้มีช่องโหว่ไปด้วยอุปกิเลส จิตเดิมแท้มีช่องโหว่ จิตเดิมแท้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส ใจตัวจิตนั่นละคือตัวสมุทัยอย่างละเอียดสุด จนเรามองเห็นไม่ได้ไง เรามองเห็นได้สิ่งหยาบๆ ใจ ฉะนั้นตัวจิตนี้เป็นตัวสมุทัย

ประเด็น : เขาบอกว่าจิตนี้เป็นตัวทุกข์

หลวงพ่ : นั้นเราถึงบอก เราถึงโต้แย้งไปว่าจิตส่งออก จิตส่งออกจนเป็นการส่งออก จนเป็นมาตรฐานที่ว่ากรรมฐานเราครูบาอาจารย์เราเนีย จะพูดเรื่องจิตส่งออกแล้วนะ จิตส่งออก คำว่าจิตส่งออกคือว่าเตือนว่าออกนอกขอบเขต แต่ถ้าจิตมันไม่ส่งออกเดี่ยวจะพูดจิตส่งออกเหมือนกันแต่ไม่เรียกว่าจิตส่งออก เออ จิตส่งออกเป็นสมุทัยกับจิตที่ส่งออกเป็นมรรค มันมีทั้งส่งออกที่เป็นลบ และส่งออกที่เป็นบวก

ฉะนั้นจิตส่งออกเนีย จิตส่งออกยังงี้ก็จิตส่งออก จิตส่งออกโดยตัวของมันโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว โดยตัวของมันอยู่แล้ว จิตส่งออก แล้วบอกจิตส่งออกไม่ได้ ไม่ได้เพราะเราพูดเรื่องจิตส่งออกไปแล้วมันจบไปแล้ว เราว่ามันจบไปแล้ว มันเคลียร์ไปแล้ว แต่ก็มีประเด็นถึงต้องพูดซ้ำ เรื่องส่วนตัว เรื่องของบุคคล เรื่องของหมู่คณะของเขา เราไม่เกี่ยว เราไม่เกี่ยวกับใครทั้งสิ้น เราเกี่ยวกับสังขารธรรม

ประเด็น : แดงการณฉบับที่ ๑๐ ข้อที่ ๔ อริยสัจแห่งจิตลงกันได้กับคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งในส่วน of ทุกข์ นิโรธ และมรรค

หลวงพ่ : ไม่มีสมุทัย

ประเด็น : ทั้งในส่วน of ทุกข์ นิโรธ และมรรค แต่ในส่วน of สมุทัยอันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์นั้นมีถ้อยคำเรียบเรียงไว้ว่า จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัย แสดงถึงสถานะที่แตกต่างจากคำสอนของหลวงปู่เองคือไปเน้นความสำคัญที่จิต ไปเน้นความสำคัญที่จิต แต่ในขณะที่หลวงปู่ดูลย์สอนลูกศิษย์ตัวต่อตัว ท่านกลับสอนว่าอย่าส่งจิตออกนอก คือเน้นความสำคัญที่ส่ง ความสำคัญที่คำว่าส่งซึ่งสถานะจะตรงกับค้นหา หรือความทะยานอยากอันเป็นตัวสมุทัย ตามคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงพ่ : อันเป็นตัวสมุทัยไ้ อันเป็นตัวสมุทัยเขาเห็นว่าการส่ง อาการที่ส่งนั้นคือตัวสมุทัย อาการที่ส่งเห็นใหม่ เขาไปตัดจิตออกเพราะจิตส่งออกนอกเป็นสมุทัย ผลที่เกิดจากจิตส่งออกเป็นทุกข์ นี่เป็นสมุทัย จิตเห็นจิตเป็นมรรค ผลของการเห็นจิตเห็นจิตเป็นนิโรธ จิตเห็นจิตเห็นใหม่เพราะจิตเห็น จิต เขาถึงบอกว่าจิตมีอยู่แล้วไ้ ทุกข์ สมุทัย มรรค ไม่มีสมุทัย ทุกข์ นิโรธ มรรคไม่มีสมุทัย เขาถึงว่า ตัวการส่งออกนั้น การแสดงออกนั้นคือตัวสมุทัย

การส่งเขาใช้คำว่าตัวส่ง หลวงปู่สอนว่าอย่าส่งจิตออก อย่าส่งจิตออก อย่าส่งจิตออกเนี้ยมันเป็น คำสอนเฉพาะบุคคล อย่างเช่นเราปฏิบัติเห็นใหม่ พอเราปฏิบัติเรามีอะไรที่ขัดแย้ง เรามีอะไรที่เราทำผิด มันเฉพาะบุคคลไ้ใหม่ ถึงบอกอย่าส่งจิตออก อย่าส่งจิตออก อย่าส่งจิตออก แล้วอาการที่ส่งมันมาจาก ไไหน อย่าส่งจิตออกเนี้ย อย่าส่งจิตออกเขาบอกส่งคือสัญญาอารมณ์ไ้ ส่งคือสัญญาอารมณ์ไ้ใหม่

งั้นเราเปรียบเทียบนะถ้าระบบขนส่งมันผิดนะ ระบบขนส่งมวลชนเนี้ยผิดหมดเลย ระบบขนส่ง มวลชนเนี้ยผิดใหม่ ระบบขนส่งมวลชนเนี้ยนะ พูดถึงเป็นความจำเป็นของมนุษย์มากเพราะระบบ ขนส่งมวลชนนี้เราอาศัยไปทำงาน เราอาศัยไปโรงพยาบาล เราอาศัยไปท่องเที่ยว เราอาศัยทุกอย่างเลย แต่เวลาโจรมันปล้นมันฉกชิงวิ่งราวเนี้ย มันก็วิ่งจี้ระบบขนส่งมวลชนเหมือนกัน ตัวระบบขนส่ง มวลชนเขาไม่ได้ผิด แต่ไ้คนที่อาศัยขนส่งมวลชนนั้นต่างหากไปทำความผิด แล้วขนส่งมวลชนนั้น มันมาจากไไหน รถเมล์ทุกขบวนทุกสายมันต้องมีอยู่ของมัน มันต้องมีที่มาของมัน

นี่ก็เหมือนกัน เขาบอกส่งต่างหากเน้นคำว่าส่ง เราจะพูดถึงอุดมการณ์นะ เราพูดถึงอุดมการณ์ถ้า คนมีอุดมการณ์อย่างนี้ ถ้ามันส่งออกนี้เป็นสมุทัย ไม่ส่งออกก็ไ้ไม่เป็นไ้ใหม่ ถ้าไม่ส่งออกไ้ไม่เป็น เขา ถึงไ้ไม่ต้องส่งออกเขาจิตเฉยๆ สงบเฉยๆ สมุทัยก็ไ้ไม่มีก็ไ้เป็นพระอรหันต์ไ้ เพราะอะไรเพราะเขาคิด อย่างนี้ไ้ เพราะว่าถ้าส่งออกเห็นใหม่ หลวงปู่สอนว่าเนี้ย

ประเด็น : มันเพราะความสำคัญไปเน้นที่จิต แต่ในขณะที่หลวงปู่สอนศิษย์ตัวต่อตัว ท่านกลับ สอนว่าอย่าส่งจิตออก คือเน้นที่ความสำคัญที่ส่ง ในสภาวะตรงคือว่าตัณหาจะมีต่อเมื่อมีการส่งออก ถ้า ไ้ไม่มีการส่งออกก็ไ้ไม่มีตัณหา

หลวงพ่ : แล้วเวลาเราเข้าสมาธิเนี้ยมีตัณหาใหม่ เราเข้าในสมาธิเนี้ย เราอยู่ในสงบเนี้ยเรามีตัณหา ไ้ใหม่ มันก็มี เนี้ยเห็นใหม่คุณพื้นฐานแค่นี้ไ้ไม่รู้เลย แล้วยังจะบอกว่าสิ่งที่ไ้ใจมาในแก่นธรรมหลวงปู่ คุณนะ ไม่ผิด

ประเด็น : เพราะว่าสิ่งที่เขาว่าจิตส่งออกเนี่ย เป็นการที่ลูกศิษย์ถูกหาเป็นคณะบุคคลเข้าไปเพื่อจะพยายามจะให้สละสลวย พยายามหาคำที่ดีๆ ไปเสนอ ไปเสนอหลวงปู่ ถ้าไม่เสนอหลวงปู่ หลวงปู่ใช้คำว่าอย่าส่งออก จะไม่มีคำว่าจิต

หลวงปู่ : เขาอ้างคำว่าจิตเนี่ยเป็นเพราะบุคคล เป็นเพราะคณะบุคคลเข้าไปเข้าไปชงใจ เหมือนกับหลวงปู่เนี่ยโดนครอบงำด้วยคณะบุคคล บุคคลนี้ คณะบุคคลนี้ไปครอบงำว่าธรรมดาเนี่ยถ้าไม่มีคณะบุคคลนี้เข้าไป ตามความเป็นจริงหลวงปู่จะเขียนว่าอย่าส่งออกไม่มีจิต แต่เพราะมีคณะบุคคลนี้เข้าไป แล้วหาหลักฐานเข้าไป ไปเสนอเลยกลายเป็นการคลาดเคลื่อนไป การคลาดเคลื่อนว่าจิตส่งออกเป็นสมุทัยนี้ เพราะมีคณะบุคคลไปเสนอ ในแถลงการณ์นี้เขียนหมด เดี่ยวจะเปิดให้ดูทีหลัง ว่ามีคณะบุคคลเข้าไปกระทำเพื่อให้ใช้คำนี้

ประเด็น : ฉะนั้นเขาถึงเห็นว่าผิด พอเห็นว่าผิดปั๊บจะพยายามแก้ไขให้ถูกว่าจิตส่งออกเป็นไปไม่ได้ เป็นการคลาดเคลื่อน เป็นการคลาดเคลื่อนถ้าจะให้ถูกต้องคืออย่าส่งจิตออก อย่าส่ง... จิตไม่สำคัญ สำคัญที่ตัวส่ง

หลวงปู่ : ถ้าสำคัญที่ตัวส่งแล้วตัวจิตไปไหน นี่ไงเราถึงบอกว่าเห็นไหมตัดรากถอนโคนไป ถ้าใครไม่ตัดรากถอนโคนนะมันจะมาจากจิต พูดภาษาอย่างนี้ถ้าพูดคำนี้ออกมาแสดงว่าหลวงปู่จะเน้นประจำว่าอย่าส่งจิตออกเพราะเอ็งยังไม่ได้สมาธิ เอ็งยังไม่รู้จักที่เลยถึงอย่าส่งจิตออก

อย่าส่งจิตออกนะเพราะเอ็งไม่มีสมาธิ เนี่ยเพราะดูไปเรื่อยๆนะ ถึงที่สุดมันจะเข้าไปถึงตัวจิต ถ้าเข้าไปถึงตัวจิตนั่นคือตัวสมาธิ ถ้าใครเข้าถึงตัวสมาธิได้ จะไม่พูดอะไรอย่างที่ว่าโลกเขาสอนกัน อย่างนี้เลยว่าห้ามทำทุกอย่าง มันต้องทำทุกอย่างเพราะอะไร ถ้าพูดถึงถ้ามันบอกว่า จิตอย่าส่งออก อย่าส่งออกนะ อย่าส่งออก

แล้วจิตเห็นจิต จิตเห็นจิตเป็นมรรค ถ้าจิตเห็นจิตเป็นมรรคเนี่ย การดู การรู้ การเห็นเนี่ยจิตส่งออกไหม ถ้าเราไม่เห็นเราไม่ดู จะเห็นไหม ถ้าเราดูนี้ส่งออกยัง อย่างนั้นส่ง อาการอย่างนั้นก็ผิดนะดิ ถ้าจิตเห็นจิต เห็นหรือดูนั่นคือการส่งออกนะ เห็นหรือดูนั่นคือการส่งออก จิตเห็นจิตนั่นคือมรรค เอาแล้วมันเป็นมรรคได้ยังไง ในเมื่ออาการส่งนี้เป็นต้นเหตุ แล้วอาการส่งนั้นเป็นมรรคได้ยังไง จิตเห็นจิตเป็นมรรคได้ยังไง จิตเห็นจิตคือส่งออก เห็นไหมจิตเห็นจิต

จิตมันมีตัวจิตใช้ไหม เพราะว่าเวลาครูบาอาจารย์เราสอนเห็นไหมต้องทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามาถ้าสงบแล้วมันก็ไม่ส่งออก จิตส่งออก จิตส่งออกผลของการส่งออกเป็น

สมุทัย จิตส่งออกเป็นสมุทัยทั้งหมด ผลของมันเป็นทุกข์ ผลของมันเป็นทุกข์เพราะการส่งออกเป็นธรรมชาติของมัน คูจิต คูจิต คูจิต คูจิตจนจิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการของจิตเห็นใหม่ จิตส่งออกกับจิตเห็นจิต จิตส่งออกตัวจิตมันส่งออก อารมณ์ความรู้สึกในนี้เขาพูดมันตั้งแต่อันแรกแล้ว

ประเด็น : จิตส่งออกไม่ได้ จิตส่งออกไม่ได้เนื่องจากจิตเป็นวิญญานชั้นจัตถุอยู่ในกองทุกข์ จิตส่งออกไม่ได้เพราะจิตเป็นกองทุกข์ จิตเป็นวิญญานชั้นจัตถุ

หลวงพ่ : เนี่ยไม่รู้จะฟังนิยายเรื่องอะไรดีเนาะ เพราะนิยายมันมีหลายเรื่อง กรณีอย่างนี้เพราะมันเป็นนิยายเป็นนิยายทั้งหมด เพราะเราจะบอกว่าโดยพื้นฐานเห็นใหม่ เราพูดบ่อยว่าหลวงปู่มันบอกว่า ต้นคดปลายตรงไม่มี เริ่มต้นอุคคคติหรือความเห็นมันผิดมาแต่แรก เป็นมิจฉาทิฎฐิมาแต่แรก พอมีมิจฉาทิฎฐิมาแต่แรกแล้วเนี่ยจะเน้นตลอดว่าจะเข้าพอดีกับพุทธพจน์ เข้าพอดีกับศาสนา เข้าพอดีกับคำสอนของพระพุทธเจ้า คือตัวเองไม่มีจุดยืน สันติวิสุทธิโก ปัดจัดตั้งมันอยู่ที่ไหน

หลวงปู่คุณของท่านเคยอ้างอิงหรือแอบอิงหรือหวั่นไหวกับใคร หลวงปู่คุณของท่านพูดของท่านด้วยความมองจากลำหญา พูดด้วยความมั่นคง พูดด้วยการพร้อมตรวจสอบ ใครจะไปถามปัญหาหลวงปู่คุณก็จะตอบเคลียร์ปัญหาได้ทุกที ไม่ได้เคยอ้างพระพุทธเจ้าเลย พระสารีบุตรอยู่ต่อหน้าพระพุทธเจ้ายังบอกไม่เชื่อพระพุทธเจ้าเลย เพราะเชื่อความมั่นคงในหัวใจของตัวเอง

หลวงปู่มันท่านเชื่อมั่นในความเห็นของท่านเพราะอะไร เพราะท่านเห็นตามความเป็นจริง เราจะกราบไหว้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราไม่ได้อ้างอิงเอาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นฐานรองรับเราตลอดเวลา เราจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราจะเคารพบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะบุญกุศลหรือการกระทำของเราเนี่ย ทำมาจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งนั้น แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ปรินิพพานไปแล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็วางธรรมวินัยไว้หมดแล้ว ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติก็มีแนวทางของแต่ละบุคคลที่ประพฤติปฏิบัติกันไปทั้งนั้นนะ แต่ผลที่มันออกมามันจะเหมือนกัน

ฉะนั้นจะทำอะไรก็จะต้องให้เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหมด มันเป็นไปได้ มันต้องเป็นไปได้ตามสัจธรรมที่เราทำของเราขึ้นมา ฉะนั้นจิตส่งออก การส่งออก สิ่งที่ส่งออกนั้น จิตส่งออกตัวจิตเป็นตัวสมุทัย ไม่ใช่ระบบขนส่งเป็นตัวสมุทัย ระบบส่งไม่ใช่สมุทัย ระบบส่งเป็นมรรคก็มี ระบบส่งไม่ใช่ตัวสมุทัย ฉะนั้นจิตส่งออก จิตส่งออกแน่นอน

แต่สิ่งที่ความเห็นของเขา ความเห็นของเขาเนี่ยพยายามจะแก้ไขมาเห็นใหม่ พยายามจะแก้ไขมาว่าตัวเองไม่ได้ผิด ตัวเองไม่ได้ผิดเลย เอาบุคคลนั้น คณะนั้น คณะไหนจะผิดก็แล้วแต่ คณะไหนจะผิดก็แล้วแต่ ถ้าเราเป็นคนที่ยืนยัน แล้วคณะบุคคลเนี่ยจะสอนให้เราเนี่ยอย่างเช่นเราทำอาหารเนี่ย แล้วมีคณะบุคคลบอกว่าให้ใส่คามอกโซนในอาหารนี้ แล้วแจกประชาชนกิน เรากล้าทำไหม เราจะไม่กล้าทำเลย เพราะคามอกโซนจะทำให้คนตายหมดเลย

นี่ก็เหมือนกันเนี่ยในเมื่อบอกว่าอย่าส่งออก แล้วส่งจิตเข้าไปให้มันมั่วกันไปอย่างนี้ เจ้าของทฤษฎีอริยสัจอันนี้จะยอมให้คนอื่นแนะนำเราไหม จะบอกว่าจะบอกคณะบุคคลนั้นเป็นคนชี้ว่าคำพูดเนี่ยเป็นที่คณะบุคคล คณะบุคคลนั้นก็ได้อธิบายกับเจ้าของ คือได้อธิบายกับหลวงปู่ดุลย์ แล้วหลวงปู่ดุลย์ท่านเขียนอย่างนี้มาตั้งแต่ท่านมีชีวิตอยู่ จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัยเนี่ย ท่านเขียนเอาไว้ที่หน้าศาลาตั้งแต่ท่านมีชีวิตอยู่ มันไม่ได้เขียนเพราะท่านไม่มีชีวิตแล้ว ท่านมีชีวิตอยู่ก็เขียนอย่างนี้มาตั้งแต่ต้น แล้วท่านเป็นคนอนุญาตให้เขียนนะ

คนเราเขียนเพราะท่านมีความจริงของท่านใช่ไหม จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัย เพราะระบบส่งระบบต่างๆ มันจะส่งเองไม่ได้ อากาศมันมีอารมณ์ต่างๆ มันจะแปรปรวนตลอดเวลา แต่อากาศที่มันแปรปรวนตลอดเวลา มันก็มีเหตุผลของมัน เพราะมันโดนความร้อน มีเพราะอากาศมีความร้อน อากาศอบอุ่นมันจะลอยตัวขึ้นไป ความเปลี่ยนแปลงมันมีเหตุผลทั้งนั้นนะ แล้วมันอยู่ดีๆ อย่าส่งออกแล้วมันส่งมาจากไหนล่ะ มันมาจากไหน แล้วจะส่งไปไหน แล้วมันอยู่ยังไงถ้าไม่มีจิต เอาถ้าไม่มีจิต นี่เพราะมันมีจิตใช่ไหม

เนี่ยจิตส่งออกนอก นี่การส่งออกไปมันส่งเป็นสัญญาอารมณ์ นี่คำว่าสัญญาอารมณ์นี่เพราะมันส่งเป็นธรรมชาติของมัน นี่พูดถึงว่าระบบขนส่งของมันนะ ระบบที่มันจะเป็นของมัน ถ้ามันเป็นความจริงของมันแล้ว ระบบส่ง ระบบส่งไม่ใช่สมุทัย ระบบส่งถ้าเป็นสมุทัย จิตเห็นจิต เวลามันดูจิตไปดูจิตจนจิตสงบเข้ามา แล้วจิตเห็นอาการของจิต ถ้าจิตเห็นจิตนะ ตอนที่จิตเห็นจิต เห็นอาการของจิตเขาบอกว่ามันไม่มี มันเป็นไปได้ จิตเห็นจิตคือความรู้คือสัญญาอารมณ์ทั้งหมด อันนี้มันเป็นความเห็น เพราะมันเป็นความเห็นผิดมาตั้งแต่ต้น

เพราะความเห็นผิดมาตั้งแต่ต้น เพราะว่าวิญญูณขั้นเห็นใหม่ เนื่องจากจิตเป็นวิญญูณขั้น คำว่าขั้นกับจิตนะ ขั้นกับจิตเพราะมันก็ชัดเจนอยู่แล้ว อย่างเช่นนิพพานเป็นนิพพาน นิพพานเป็นอิตตาหรืออนัตตา เนี่ยนิพพานคือนิพพาน นิพพานเป็นอิตตาหรืออนัตตา ทำไมเอานิพพานมาเทียบอิตตาอนัตตา นี่ก็เอาจิตอะไรมาเทียบกับขั้น จิตก็คือจิต รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญูณ

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ วิญญาณขั้น ๕ แล้ววิญญาณขั้น ๕ มันกลับไปเป็นจิตได้ยังไงล่ะ ถ้าจิตเป็นวิญญาณพระพุทธรู้จักไม่บัญญัติหรือว่าขั้น ๕ วิญญาณในขั้น ๕ แล้วก็จิต ทำไมไม่บัญญัติ ถ้าจิตเป็นวิญญาณขั้น ๕ ถ้าจิตเป็นวิญญาณขั้น ๕ เนี่ยมันก็ขัดแย้งกับพุทธรู้จัก เอ้าแล้วไหนตัวเองว่าเคารพพุทธรู้จัก ถ้ามันจะรองรับเห็นไหมรองรับได้กับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในเมื่อทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค จิตส่งออก ความส่งออกนี้มันเป็นตัณหา มันเป็นสมุทัย พอมันเป็นสมุทัยปั๊บมันก็เข้าได้กับคำสอนของพระพุทธเจ้า

เอ้าแล้วจิตเป็นวิญญาณขั้น ๕ เนี่ย มันก็ขัดแย้งกับพระพุทธเจ้า เอ้า ก็มึงอ้างพระพุทธเจ้า เอ้าที่นี้มันก็ขัดแย้งกับพระพุทธเจ้า มันขัดแย้งกับพระพุทธเจ้าที่ไหนล่ะ มันขัดแย้งพระพุทธเจ้าเพราะความเห็นของตัวเอง ในเมื่อเรามีความเห็นว่าเป็นขั้น ๕ ในเมื่อจิตนี้เป็นวิญญาณขั้น ๕ ถ้าเป็นวิญญาณขั้น ๕ ไม่ได้เพราะมันส่งออกเป็นทุกข์

เห็นไหมมันถึงย้อนกลับไปตอนที่ว่า โอ้ไ้ตัวแรกใจ ถ้าพระพุทธเจ้าบอกว่าพระพุทธเจ้าเป็นไ้ตัวแรก เพราะพระพุทธเจ้าเป็นไ้จักฟองไข่ออกมาเป็นไ้ตัวแรก ฉะนั้นถ้าจิตมันเป็นขั้น ๕ มันก็ว่าขั้น ๕ นี้ก็เหมือนเปลือกไข่ ตัวจิตก็เป็นตัวไ้ ถ้าไ้มันกะเทาะเปลือกไข่ออกมา มันก็เป็นพระอรหันต์เออ เนี่ยพูดถึงอุดมคติใจ พูดถึงความคิดใจ

ถ้ามีความคิดอย่างนี้ใช่ไหม พอมีความคิดอย่างนี้จิตเนี่ยเราจะบอกว่าจะ ในการพิจารณาย้อนกลับ ในการพิจารณาย้อนกลับจะบอกว่าจิตดวงนี้ ผู้ที่พูดเนี่ยมันไม่เคยเห็นข้อเท็จจริงใช่ไหม พอไม่เคยเห็นข้อเท็จจริงฟังธรรมะ หรือฟังธรรมะทุกอย่างเขาจะสร้างภาพ สร้างภาพให้จิตมีความรับรู้อย่างนั้น

พอรับรู้อย่างนั้นปั๊บถ้ามีอุดมคตินี้ เพราะคำพูดมันพูดอยู่ในขั้นของจินตนาการ เห็นไหมบอกถ้าจิตเป็นขั้น ๕ เพราะแล้วในเทศน์ของเขาเนี่ยมันจะมีบอกว่า พระอรหันต์คือจิตแยกออกจากขั้น ๕ เท่านั้น ไปดูสิมีมากเลย พระอรหันต์คือจิตแยกออกจากขั้น ๕ ฉะนั้นคือความเป็นพระอรหันต์ ฉะนั้นพอมานในอริยสัจ ในอริยสัจแก่นธรรมนี้ ที่แท้จริงแล้วจิตเป็นตัวสมุทัย เนื่องจากจิตเป็นวิญญาณขั้น ๕ ถ้าจิตเป็นวิญญาณขั้น ๕ เป็นวิญญาณขั้น ๕ ที่ขั้น ๕ กับจิตนี้แยกปั๊บ มันก็ไปเข้ากับโอ้ไ้ตัวแรก

ถ้าไ้ตัวแรกเห็นไหมเพราะเราเป็นไ้ตัวแรก เพราะว่าเราเป็นไ้ตัวแรกได้เจาะฟองวิชชาออกมาแล้ว เราถึงไม่เห็นใครเสมอที่เราจะกราบใครได้เลย อันนี้เป็นบุคคลาธิฐานที่พระพุทธเจ้าพูดกับพราหมณ์ แต่ในเรื่องอริยสัจ ในเรื่องการปฏิบัติมันไปมากกว่านี้นะ มันจะลงไปมากกว่านี้เยอะเลย นี่เป็นแต่บอกพราหมณ์นะเขาไม่ใช่ นักปฏิบัติ พราหมณ์เขาเป็นฮินดู พราหมณ์เขาเป็นพราหมณ์เขามาต่อ

ว่าพระพุทธเจ้า ว่าพระพุทธเจ้านี้ก็เป็นพราหมณ์เหมือนกัน เป็นวรรณะพราหมณ์ พอเป็นวรรณะพราหมณ์ทำไมวรรณะพราหมณ์เนียเขาเคารพผู้หลักผู้ใหญ่กัน

พระพุทธเจ้ามีอายุน้อยกว่า ทำไมพระพุทธเจ้าไม่เคารพผู้ใหญ่ นี่เคารพผู้ใหญ่นี้พระพุทธเจ้าบอกว่าอันนี้มันเป็นเรื่องโลกไซ้ใหม่ พระพุทธเจ้าบอกว่าเราจะไหว้ใครไม่ได้เลยเพราะเราพิจารณาของเราแล้ว เพราะการที่เราไปเคารพบูชาใครก็แล้วแต่ มันจะเป็นกรรมของเขาเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระพุทธเจ้า

พวกนั้นเขาเป็นปุถุชน แต่ในความเห็นของโลก ในเรื่องของโลกเนียพราหมณ์เขานับถือกันด้วยอาวุโส ด้วยอายุมาก ที่นี้โลก เขาก็เอาเรื่องของโลก เอาเรื่องของที่จับต้องได้นะ ความอาวุโสมาพูดว่าทำไมไม่สวัสดี ไม่ยกมือไหว้เรา แต่ถ้ายกมือไหว้นะ พระพุทธเจ้ายกมือไหว้ใครนะ คนนั้นหัวต้องแตกเป็นแปดเสี่ยง คนนั้นจะทุกข์ยากมากเลย คนนั้นต้องมีกรรมมากเลย พระพุทธเจ้าไม่ทำหรอก

ที่นี้พระพุทธเจ้าไม่ทำจะพูดให้เขาเข้าใจได้ยังไงเพราะเขาไม่รู้ได้กับเรา เพราะเขาเป็นปุถุชนนะ เพราะเขาไม่ใช่ นักปฏิบัติ เขาเปรียบเทียบไปเปรียบเทียบว่าเราเหมือนไก่ตัวหนึ่งตัวแรกที่ได้เจาะฟองไข่ อวิชชาออกมา เป็นไก่ตัวแรกไม่มีใครอาวุโสกว่าเราอีกเลย พราหมณ์เขาก็เห็นได้ อันนั้นมันเป็นบุคคลาธิษฐาน

แต่ในเมื่ออันนั้นเขาก็เทศน์อยู่ พอเขาเทศน์อยู่เขาบอกว่าต้องมีกำลังสิ เจาะฟองไข่ออกมาสิ มันก็มาเข้ากับเนีย เนียมันเป็นความเชื่อ พอเป็นความเชื่อขึ้นมาแล้วมันจะมาเข้ากับเนีย เนื่องจากจิตเป็นวิญญานชั้น อันจัดอยู่ในกองทุกข์ ฉะนั้นความส่งออกนอกของจิตคือความค้นหาความทะยานอยาก อันเป็นตัวสมุทัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่นเอง

เขาพยายามจะเน้นถึงความส่งออกเพราะประสาเราว่าเขามีความรู้ได้แค่ไหน ใจ เขามีความรู้ตื่นๆ มีความรู้ในตรรกะที่มีความจินตนาการเอาได้ แต่ในข้อเท็จจริงนะมันไม่มี ที่นี้มันไม่มีพอมันพูดออกไปเนียเห็นไหม พอพูดออกไปผิดพอลำพูดออกไปผิด พอผิดออกไปแล้วเนียมันมีหลักฐานอันชัดเจน

มันมีหลักฐานอันชัดเจนของหลวงปู่ดูลย์ที่ท่านวางไว้ ที่ทุกคนก็สามารถสืบต่อได้ สามารถรับรู้ได้ ฉะนั้นจะต้องแก้เอาความเป็นจริงอันนั้น เพราะตัวเองเข้าถึงความเป็นจริงนั้นไม่ได้ ตัวเองเข้าถึงความจริงอันนั้นไม่ได้เพราะความจริงอันนั้นมันเหนือจินตนาการ แต่ความจินตนาการของตัวมีอยู่เท่านี้ก็ต้องบอกว่าพยายามเอาจินตนาการ เอาจินตนาการของเราไปปลงล้างกับสิ่งความเป็นจริงให้เป็นเหมือนตัว

แต่ไม่ได้เอาความคิดอันนี้ออกเป็นหลักฐาน เป็นหลักฐาน เพียงบอกว่าเป็นความปรารถนาดีกับสังคม เพื่อให้สังคมนี้เข้าใจได้ง่าย ปฏิบัติได้ง่าย ง่ายใจ ง่ายเข้าไปเรื่องง่ายๆ เข้าไปในสิ่งที่ตัวเองไม่รู้ใจ เข้าไปในสิ่งที่อันไม่เป็นความจริงอันนั้นเพราะมันจินตนาการได้ง่ายใจ ฉะนั้นถึงไปแก้เอาหลักการความจริงนั้นให้มาจินตนาการได้ ให้ไปเข้าถึงได้ พอเข้าถึงได้ก็บอกไม่ใช่ความเห็นของตัวเองนะ เป็นความเห็นของหมู่คณะ เป็นความเห็นของลูกศิษย์ที่เข้าไปแก้ไข

เพราะมันผิดมาแต่ต้น ผิดมาแต่ต้นเพราะว่าคณะบุคคลนั้นได้ไปเสนอหลักฐาน เสนอโดยตัวอักษรโดยทางวิชาการ ให้หลวงปู่ดูก็ได้เห็นว่า ถ้าพูดอย่างนี้มันสละสลวยกว่า ทั้งๆ ที่เจตนาความจริงของตัวก็ตัวเองก็เข้าไม่ถึงหลักความจริง แต่ก็ไปอ้างคณะบุคคล แต่นี่อ้างคณะบุคคล คณะบุคคลนั้น ในเมื่อคณะบุคคลนั้นเป็นคนไปทำ คณะบุคคลนั้นในเมื่อได้เสนอเจ้าของทฤษฎีคือเจ้าของคือหลวงปู่ดูก็รับผิดชอบเห็นดิงมาแล้ว

เราจะพูดอย่างนี้ เราจะพูดว่าผู้ที่เป็นครูบาอาจารย์เนี่ยนะ ในเมื่อถ้าหลักการที่ผิดนี้แล้วจะสอนลูกศิษย์ให้ผิดเนี่ยมันเป็นไปได้ พระพุทธเจ้าเนี่ยไม่พยากรณ์ไม่ทำอะไรให้ผิดพลาดไปเลย เออเนามกิ พระพุทธเจ้าพูดหนึ่งไม่มีสอง ไม่มีความผิดพลาดเลย เพียงแต่ เพียงแต่พระพุทธเจ้าพูดกับใคร เพราะพระพุทธเจ้าเทศนาว่าการมาเห็นใหม่ ตั้งแต่บุคคลปกติ ตั้งแต่เด็กทารกต่างๆ พระพุทธเจ้าสอนมาหมดเลย

ทีนี้คำสอนของเด็ก สอนของผู้ใหญ่เนี่ยมันแตกต่างหลากหลาย ความแตกต่าง เห็นใหม่ เออเนามกิ คือหนึ่งไม่มีสอง นี่คำว่าหนึ่งไม่มีสองเนี่ยพูดกับเด็ก พูดกับผู้ใหญ่ พูดกับนักปฏิบัติ พูดกับพระอนาคามี พูดกับพระอนาคามินะ พระอนาคามีปฏิบัติอยู่ขั้นสุดท้ายแล้ว มีขั้นสุดท้ายแล้วเนี่ยมีพวกครูบาอาจารย์จะพาไปหาพระพุทธเจ้า ให้พระพุทธเจ้าเทศน์ครั้งสุดท้าย พระอนาคามีกับเด็กอ่อน กับเด็กน้อยเนี่ยธรรมะจะขึ้นระดับเดียวกันใหม่

เออเนามกิ ทีนี้ เออเนามกิ ถ้าเราเข้าใจแล้วเราจับต้องได้เนี่ย คำสอนของพระพุทธเจ้าเนี่ยจะไม่ขัดแย้งกับพระพุทธเจ้าเลย ไม่ขัดแย้งกันเลย เพียงแต่พระพุทธเจ้าเทศนาว่าการกับใคร สอนใคร ระดับไหน วุฒิภาวะของจิตสูงต่ำแค่ไหน เพื่อจะให้พัฒนาขึ้นแต่ละชั้น แต่ละชั้นขึ้นไป ฉะนั้นจะอ้างว่าคำพูดพระพุทธเจ้าเป็นอย่างนี้ ต้องให้เป็นอย่างนี้ไปหมด มันเป็นไปได้ มันไม่เป็นอย่างนั้น

ฉะนั้นครูบาอาจารย์ที่จะสอนเช่นหลวงปู่ดื้อเห็นใหม่ หลวงปู่ดื้อนี้เป็นคติเลย อยู่ทีบนเชียงใหม่นี้นี้ไปสอนลูกศิษย์อยู่บนเขา แล้วพูดผิดคำหนึ่งเดินลงมาเห็นใหม่ พอผิดเดินลงมาถึงสี่สามสี่สี่ยังเดิน

กลับขึ้นไปเล่นะบอกคำพูดคำนี้ผิคนะ ลูกศิษย์บอก โอ้โฮ หลวงปู่พຽ່ງนี้มาบอกก็ได้ ทำไมหลวงปู่
ต้องทรมาณร่างกายขึ้นเขามาอีกรอบหนึ่งล่ะ

ไม่ได้ เดี่ยวท่านไปบอกคนอื่นต่อผมเสียหยา แม้แต่คำพูดผิดคำเดียวหลวงปู่ก็ต่อท่านยังไม่ยอมเลย ท่านยังไปแก้ไขเดี๋ยวนั้นเลย แล้วครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นความจริงอย่างนี้ถ้าเป็นของท่านจริงเนี่ย ท่านจะเอาทำอะไรที่ว่าใครเสนออะไรมา แล้วจะให้ท่านเทศน์ออกมาหรือท่านเป็นหลักการของท่านออกมาเพื่อให้สังคมทำในสิ่งที่ผิดพลาด

ที่บอกว่าหลวงปู่คลาดเคลื่อน คลาดเคลื่อนอันนี้ผิดนะ มันจะเป็นไปได้ยังไง มันเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ ถ้ามันสิ่งที่เป็นไปไม่ได้เนี่ยเรายอมรับความจริงซะ ยอมรับความจริงว่าครูบาอาจารย์จะลึกซึ้งกว่าเรา ท่านทำได้จริงกว่าเรา ถึงเราจะปฏิบัติดีได้ของเราจะไม่เหมือนกับครูบาอาจารย์ มันก็ไม่ใช่หยาบอะไร มันจะไปเสียหยาบอะไร ในเมื่อเราก็อำนาจขึ้นมา พ่อแม่เห็นไหมอยากให้ลูกมีหลักมีฐาน อยากให้ลูกมีการครองชีพที่ดี ลูกก็ไปทำอาชีพขึ้นมา แล้วมีความประสบความสำเร็จขึ้นมา แล้วมันผิดตรงไหนล่ะ มันผิดตรงไหน

นี่ก็เหมือนกันถ้าเราปฏิบัติได้จริง เราทำได้จริง แล้วมันทำไมต้องไปแก้ว่าหลงปู่ดูลย์
คลาดเคลื่อนอย่างนั้น คลาดเคลื่อนอย่างนี้ แล้วมันเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมา ถ้ามันจริงนะแต่นี้เรา
บอกเราไม่เป็นจริง เราไม่เห็นว่ามันเป็นจริงเลย ถ้ามันเห็นว่าเป็นจริง เพียงแต่ว่าเนี่ยเวลาพูดไปเนี่ยมันมี
ผล มันมีผลถึงกับว่าถอดเอาแก่นธรรมของหลวงปู่ดูลย์ออก แล้วพ้อออกไปแล้วนะมันน่าจะจบ พอ
น่าจะจบเนี่ยเพื่อรักษาสถานะรักษาสถานะพ้อออกมาเป็นแถลงการณ์

ถ้าแสดงการณ์ถ้าไม่พูดอย่างนี้ปั๊บเนี่ย มันก็เหมือนกับว่าออกไปแล้ว พอแก้ไขแล้วก็จบไป เพราะสิ่งที่ทำมาแล้วเนี่ยจบไปแล้ว ทำผิดมาแล้วไม่ผิดหรอก ไปผิดที่คณะบุคคล คณะบุคคลนี้ไปหา เสนอหลักฐานให้หลวงปู่ดูสิ เขียนออกมาเป็นอย่าส่งออก จากอย่าส่งออกเป็นจิตส่งออก แล้วถ้าว่า เป็นจิตส่งออก อันนั้นเป็นคณะบุคคลแล้วเวลานี้นี่มาแก้ไขแล้วมันแก้ว่าผลส่ง

คำว่าแก่นียเขามาแก้ว่าหลวงปู่สอนว่าอย่าส่งจิตออกนอก เอาส่งนียเป็นตัวตั้งเขาคิดว่าเขาแก้
ตรงนี้นะ แล้วมันจะเป็นผลดีไ้ แต่คนที่เขาเป็นนะเขาจะเห็นว่านียปัญญาบ้องตื้นไ้ เพราะหลวงปู่ดู
ว่าจิตส่งออกนอกเป็นสมุทัย จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัยนีย ความส่งออกมันส่งออกมาจากจิต ถ้าไม่มี
จิตมันเอาอะไรส่ง แล้วส่งนียส่งแล้วเกิดผลอะไร ถ้าไม่มีจิตนียที่ส่งออกไปใครเป็นคนส่ง

วิทยุกระจายเสียงมันส่งคลื่นไปทั้งวันทั้งคืนเลย วิทยุกระจายเสียงมันไม่เคยทุกข์เลย
วิทยุกระจายเสียงมันไม่มีสมุทัยเลย วิทยุกระจายเสียงในประเทศไทยเนี่ย อสมท.ต่างๆ เนี่ยมันมีสมุทัย
ใหม่ เพราะมันไม่มีจิตมันเป็นคลื่น มันเป็นวิทยาศาสตร์ มันเป็นวัตถุ แต่ถ้ามีจิต มีความรู้สึก จิต
ส่งออกเป็นสมุทัยเป็นสมุทัยเพราะอะไร เป็นสมุทัยเพราะค้นหา วิภวตัณหาเห็นใหม่มันมีตัณหา
วิภวตัณหา มีอะไรมีวิภวตัณหา มันมีความอยากความต้องการ ความผลักดัน

เนี่ยตัณหามันมี ๓ เนี่ยเพราะมันมีจิตมันถึงมีความรู้สึก แล้วเนี่ยพอบอกว่าย้อนกลับมาว่าอยู่ที่
สำคัญผลที่ส่ง อันเนี่ยในความรู้สึกเรานี้มันมาขยายความ มันมาขยายความถึงอุดมคติ ถึงความเห็น แล้ว
พอยกขยายความอย่างนี้เพราะเราจับอย่างนี้ จับตรงนี้ปั๊บ แล้วย้อนกลับไปดูคำสอน

ประเด็น : คำสอนที่เขาสอนมาที่เขาพูดมาไง เด็กไม่มีสังโยชน์เพราะเด็กไม่มีความสงสัยในพระ
พุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เด็กไม่มีสังโยชน์แล้วเวลาพระอริยบุคคล พระโสดาบันเห็นใหม่ แวบเห็น
นิพพานเป็นพระโสดาบัน เป็นพระโสดาบันสังโยชน์ขาดเลย สมุจเฉทปหานขาดไม่เหลือเลย สมุจเฉท
ขาดไม่มีเหลือ ขาดหมดเลย แต่ขาดแล้วเดี๋ยวกลับมาประกบอีกนะ ถ้าขาดแล้วโดยที่ไม่กลับมาประกบ
เนี่ยดูโสดาบัน ดูสัทธาภา อนาคตของเขา แล้วดูพระอรหันต์ของเขา ความเป็นพระอรหันต์เวลาเขา
อธิบายพระอรหันต์นะ พระอรหันต์ไม่มีอะไรเลย มีแค่จิตกับขันธ ขันธแยกออกจากจิตผลัวะเป็นพระ
อรหันต์เลย

หลวงพ่ : เวลาทำสมาธิพุทโธ พุทโธ พุทโธนี่จิตมันลงเต็มที่ไม่มีขันธนะเนี่ยจิตหนึ่ง พุทโธๆ
เวลาจิตลงไม่มีขันธหรือ ถ้าเป็นขันธก็ขันธเดียว หนึ่ง ขันธหนึ่ง ความรู้สึกรูปเฉยๆ เวลาลงสมาธิเนี่ย
ถ้าจิตแยกออกจากขันธเป็นพระอรหันต์ คนที่นั่งสมาธิเป็นพระอรหันต์หมดแล้วเพราะจิตลงหนึ่งเดียว
ถ้ายึดใจไปเนี่ยจิตหนึ่ง ลงเป็นจิตหนึ่งเพราะจิตนี้เป็นหนึ่ง ไม่มีขันธ

ประเด็น : ในคำสอนหนังสือที่เราดูๆ เนี่ยเราเห็นแต่ให้ไปรื้อตอนนี้ไม่ทัน พระอรหันต์ไม่มีอะไร
เลย พระอรหันต์แค่ขันธกับจิตแยกออกจากกัน

หลวงพ่ : แสดงว่าไม่เคยทำสมาธิ ทำสมาธิไม่เป็น พอทำสมาธิไม่เป็นมันก็เลยไม่รู้ถึงข้อเท็จจริง
แล้วมาพูดอย่างนี้ มันมาตอกย้ำ ตอกย้ำให้ชัดเจนขึ้น อันนี้มันเป็นความตอกย้ำให้ชัดเจนว่า เรามี
ความรู้สึกว่าการส่งออกนั้นเป็นตัณหา เขาไม่ได้บอกว่าจิตนั้นเป็นตัณหาจิตนั้นต่างหากเป็นตัณหา
เพราะจิตมันมีสมุทัย สมุทัยคือความไม่รู้ ความไม่รู้เนี่ยอย่างเช่นเด็กเห็นใหม่ เด็กไม่รู้มันก็กลัวไปทั่ว
ทั้งความเย็นความร้อน ถ่านไฟแดงๆ ให้รู้เด็กทารกมันไม่รู้ มันก็จับ

อวิชชาค้นหาความทะยานอยากในจิต มันไม่รู้ตัวของมัน มันถึงคิดได้เรื่อยเปื่อย มันคิดมันแสดงออกโดยธรรมชาติของมันเป็นพลังงานเฉยๆ นะ ตัวอวิชชาเนี่ยเพราะตัวอวิชชามันแสดงออกมามันเป็นจิตใจใหม่ พอมันแสดงออกมันก็สัมผัสกับขั้นที่คือรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ขั้นนั้นะ เป็นความคิด พลังงานนั้นกับความคิดนั้นได้เสมอกันเป็นอารมณ์ความรู้สึก อารมณ์ความรู้สึกเกิดขึ้นมาถึงเป็นความคิดของบุคคลที่เราคิดกันออกมานี้ พอคิดออกมานี้มันก็เลยกลายเป็นเพราะบวกด้วยความคิดดี คิดชั่ว

มันทำให้จิตนี้ฟุ้งซ่านพอเราต้องการความสงบของใจเราขึ้นมา เราถึงต้องตั้งสติเพื่อระงับยับยั้งความคิดอันนี้ ถ้าระงับยับยั้งความคิดอันนี้ด้วยพุทโธๆ เนี่ย ด้วยศรัทธาจิตมันจะกลับคืนไปสู่จิต ถ้าสู่จิตก็คือความสงบ แต่ถ้าเราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราก็เอาความคิดเนี่ยมาไตร่ตรองใคร่ครวญ ใคร่ครวญว่าความคิดเราเนี่ยมันมีเหตุมีผล มีสุขมีทุกข์มีสิ่งใดเผาผลาญเราบ้าง ถ้าเราเห็นว่าเผาผลาญเป็นความเร่าร้อนเราก็ปล่อยวางมัน พอปล่อยวางมัน มันก็กลับคืนไปสู่จิต ไปสู่จิตตัวนี้

ไอ้ตัวจิตนี้มันเป็นอวิชชา พออวิชชาเนี่ยมันก็ใช้ปัญญาไตร่ตรองใคร่ครวญแล้วเนี่ย มันเห็นว่ามันนี่เป็นโทษ มันก็กลับมาสู่ตัวมันเอง พอมันสู่ตัวมันเองเนี่ยมันยังไม่ชำระล้างนะ ไม่ชำระล้างเพราะมันไปรับรู้ความคิดสัญญาอารมณ์จากภายนอก พอมันรับรู้สัญญาอารมณ์จากภายนอก มันก็หุดเข้ามาสู่ตัวของมันเอง พอหุดเข้ามาสู่ตัวของมันเอง เนี่ยใจคือตัวค้นหาใจ คือตัวสมุทัย หุดเข้ามาสู่ตัวมันเองก็คือตัวพลังงาน พลังงานเป็นสมาธิแล้ว สมาธินี้ออกใช้ปัญญาอีก

การออกใช้ปัญญาอีกอย่างนี้เห็นไหม พระป่าสอนว่าทำสมาธิ แล้วพอจิตมันสงบแล้ว มันคิดในสมาธิคิดว่าสมาธิเป็นนิพพาน ต้องพยายามฝึก พยายามฝึก พยายามฝึก บังคับให้จิตออกทำงาน บังคับให้จิตออกทำงานนี่ก็คือการที่ส่งออกโดยสมาธิ การส่งออกครั้งแรกเป็นการส่งออกของสมุทัย การส่งออกของอวิชชา การส่งออกแบบของกิเลส มันส่งออกไปมันเลยเป็นค้นหาความทะยานอยาก แต่พอเราใช้สติปัญญาของเราเข้ามาหรือใช้คาบิกรรมเข้ามาจนมันสงบเข้ามาเป็นเอกเทศของมัน เป็นสัมมาสมาธิ กิเลสมันสงบตัวลงเห็นไหม ต้องบังคับนะ แล้วส่งออกอย่างนี้เป็นค้นหาใหม่ละ

ในเมื่ออย่าส่งออกแล้วต้องใช้ปัญญาเนี่ย การใช้ปัญญาก็คือการส่งออกอันหนึ่ง เวลาหลวงตามะโหม่นนะ สาธุ ยกหลวงตาอีกแล้ว เวลาหลวงตามะท่านบอกท่านคิดสมาธิ ๕ ปีนี้ หลวงปู่มั่นบอกว่าความสุขอย่างนั้นเป็นความสุขเศษเนื้อติดฟัน เศษเนื้อติดฟันเท่านั้น เอ้าถ้าความสุขอย่างนี้เป็นเศษเนื้อติดฟัน แล้วเป็นสัมมาสมาธิจะอยู่ที่ไหนละ นี่คือภูมิของปริยัติแล้วสัมมาสมาธิอยู่ที่ไหนละ

หลวงปู่มั่นท่านเป็นพระอรหันต์ท่านรู้จบแล้วนะ สัมมาสมาธิของพระพุทธเจ้าอย่างหนึ่ง สัมมาสมาธิของท่านอย่างหนึ่ง เพราะสัมมาสมาธิของท่านบวกไปด้วยสมุทัย หลวงตาช็อกเลย พอช็อกเสร็จแล้วนะ แล้วออกไปใช้ปัญญาเห็นไหม ออกไปใช้ปัญญาก็ไปเจออสุภะไง พอเจออสุภะก็ใช้ปัญญาตลอดไปเห็นไหมก็ขึ้นไปหาหลวงปู่มั่นอีกแล้ว เนี่ยบอกว่าให้ออกใช้ปัญญาๆ เนี่ยตอนนี้มันออกใช้แล้วนะ แล้วตอนนี้มันไม่ได้หลับได้นอนเลย มันนอนไม่ได้เลยนะ ตอนนี้ปัญญามันหมุนอย่างเดียวนะ นอนไม่ได้ นั่นนะไอ้บ้าสังขาร

เอ้า บ้าได้ยังไงนี่ปัญญานะ ถ้ามีปัญญาจะฆ่ากิเลสได้ยังไงนะก็ด้วยออกปัญญาแล้วนะ ก็บอกไม่ให้ออกปัญญาก็ออกปัญญา พอออกปัญญาก็ว่าบ้าสังขารเนี่ย นั่นแหละไอ้บ้าสังขาร กลับมาพุทโธๆ ใหมเห็นไหม ถ้ามันคิดเห็นไหมก็ต้องออกมาใช้ปัญญา ส่งออกไหมแล้วระบบส่งมันเป็นสมุทัยได้ไหม ระบบส่งมันเป็นสมุทัยต่อเมื่อจิตมันเป็นสมุทัย จิตมันเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เนี่ยมันเป็นสมุทัยล้วนๆ

แต่พอจิตมันสงบแล้วนี่ก็ต้องส่งออกมาทำงาน มันเป็นมรรค จิตเห็นจิตเป็นมรรค แต่ถ้ามันส่งออกมาจากกิเลสเนี่ยมันเป็นสมุทัย แต่ถ้ามันเป็นสมาธิเนี่ยมันส่งออกมาทำงาน มันเป็นมรรค พอเป็นมรรคทำงานมากขึ้นเนี่ยเห็นไหมบอกให้ออกใช้ปัญญา ออกใช้ปัญญา ก็ใช้ปัญญาแล้วนะ ตอนนี้ไม่ได้หลับได้นอนเลย นอนไม่ได้เลยนะเพราะมันอยากได้ อยากได้อย่างเมื่อไหร่ที่ว่ามันอยากได้ พออยากได้มันเครียด พออยากได้มันใช้มาก พอใช้มากมันก็เหนื่อยพอเหนื่อยสมาธิมันอ่อนลง ปัญญาไม่คมกล้าต้องกลับมาไปทำสมาธิอีก พอสมาธิมันคมกล้าออกมาใช้ปัญญามันทะลุทะลวงไปเลย

ฉะนั้นต้องกลับไปทำสมาธิ สมาธิสำคัญมาก นี่ว่าการส่งออกนี่ถ้าส่งออกไม่มีสติปัญญามันจะเป็นอย่างนั้น แต่การส่งออกโดยสมาธิ มันต้องส่งออกมันถึงจะเป็นมรรค ความเพียรชอบ งานชอบ เนี่ยมันต้องเป็นมรรคเห็นไหม มันแตกต่างตรงนี้มาก ฉะนั้นสิ่งที่เนี่ยพูดออกมานี้มันไม่มีเหตุผลหนึ่ง ไม่มีเหตุผลด้วย

แล้วเขาบอกว่าบิพัธรรม นี่บิพ ในเมื่อจะบิบให้ทุกคนเห็นแบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนพระโมคคัลลานะอย่างหนึ่ง สอนพระสารีบุตรอย่างหนึ่ง สอนพระอานนทอย่างหนึ่ง พระพุทธเจ้าไม่เห็นสอนตายตัวเลย พระพุทธเจ้าสอนพระสารีบุตรก็อย่างหนึ่ง สอนพระโมคคัลลานะก็อย่างหนึ่ง เอ้าแล้วทำยังไงให้เหมือนกันล่ะ มันไม่มีเหมือนหรอก

อันนี้เป็นความเห็นของเขานะ ไม่มี ถ้าจิตระบบส่งไง นี่วิถิจิต วิถีแห่งจิตถ้าไม่เคยเห็นจิตไม่เข้าใจเรื่องจิตแล้วพยายามเนี่ยอ้างอิง อ้างอิงพระพุทธเจ้าตลอดเวลา พระพุทธเจ้าบอกแล้วปริยัติต้อง

ปฏิบัติ แล้วเราพูดคำนี้แล้วลูกศิษย์เขาคัดค้านมาก บอกว่าหลวงปู่มันนะเวลาท่านพูดกับหลวงตานะ บอกว่าศึกษาเนีย หลวงตาศึกษานะมาศึกษาธรรมะพระพุทธรเจ้ามาเนียสูงส่งมากจนถึงได้ขั้นเป็นมหาสิ่งนี้ะธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทิดทูนบูชาไว้บนศีรษะแล้วใส่ไว้ในลิ้นชักก่อน แล้วถันกุญแจมันไว้ แล้วประพาดปฏิบัติไปก่อน

ถ้าไม่ประพาดปฏิบัติไปก่อนนะ เามาปฏิบัติปฏิบัติปฏิบัติไปด้วยกันนะ เราจะสร้างภาพเวลาปฏิบัติไปเนี่ยจะได้ขั้นไหนขั้นหนึ่ง ขั้นสอง ขั้นสาม ขั้นสี่ ขั้นห้า ขั้นจินตนาการทั้งวันเลย พอจินตนาการทั้งวันก็สร้างภาพตลอดไป พอการสร้างภาพตลอดไปเนี่ยการปฏิบัติเนี่ย เห็นไหมหลวงปู่มันใช้คำเดียว แล้วมันภาษาอีสานนะภาษาดั้งเดิม ถ้าปฏิบัติไปพร้อมกับปริยัติมันจะเตะ มันจะถีบ มันจะขัดแย้งกันเอง มันจะเตะ มันจะถีบ หลวงปู่มันพูดเอง หลวงตาท่านจำอยู่ในสมองแล้วท่านเทศน์บ่อยมาก แล้วเราฟังนะมันก็กินใจเรามาก

เราพูดบ่อยเป็นบุคคลาธิฐาน เป็นเครื่องยืนยันว่ามันจะมีปัญหา หลวงปู่มันใช้คำว่ามันจะเตะ มันจะถีบกักระหว่างข้อเท็จจริงที่ปฏิบัติกับทฤษฎีของพระพุทธรเจ้าที่เราเรียนมา อย่างเช่นเราไปรักษาคณไว้กับหมอเนี่ย หมอบอกนี่เป็นของแสดลงนะ ใฮ่โน่นก็ห้ามกิน ใฮ่นี้ก็ห้ามหมอดูคุณนะ ใฮ่เรากี่มาเลยละ ใฮ่นี้ก็กินไม่ได้ ใฮ่นี้ก็กินไม่ได้แล้วจะกินอะไรละ ใฮ่อะไรๆ ก็กินไม่ได้ ใฮ่อะไรก็กินไม่ได้นะ มันวิตกกังวลจนเครียดนะ แต่หมอเขาพูดคุณนะ ของแสดลงกับโรคนี้ะอันโน้นกินไม่ได้ อันนี้กินไม่ได้ แต่อันนี้กินได้ อันที่กินได้ก็มี อันที่กินไม่ได้ก็มีใช่ไหม แต่ใฮ่เรามันไม่รู้ใช่ไหม ใฮ่นี้ก็กินไม่ได้ ใฮ่นี้ก็กินไม่ได้ ใฮ่กินไม่ได้ก็กินไม่ได้ อดกินเลย เครียด

มันจะเตะ มันจะถีบกั เพราะความไม่รู้ของเราแต่หมอเขาไม่งกับเรานะ หมอเขาไม่เคยงเลย หมอเขารู้เลยเนี่ยเพราะเขาศึกษาของเขามา ว่าอะไรมันจะไปของแสดลงกับอะไร อะไรเป็นของส่งเสริม เมื่อก่อนเห็นไหมเป็นแผลนี้ห้ามกินไชนะ เดี่ยวมันจะบวม เดี่ยวมันจะเป็นแผลเป็นนะ เดี่ยวนี้บอกว่าเป็นแผลกินไชนะอะไรๆ เนื่อมันจะได้หายเร็วๆ เนื่อเวลาวิชาการมันเจริญขึ้นมานะ ใฮ่ที่พูด พูดกันไว้ผิดหมดเลย นี่จะนั่นเวลาศึกษามาเนียแล้วหลวงปู่มันพูดคำนี้มันซึ่ง ภาษาอีสานเห็นไหม มันจะเตะ มันจะถีบกั

แล้วอันนี้ก็เหมือนกันนะ อะไรๆ ก็.. เพราะตัวเองไม่มีวุฒิภาวะใช่ไหม มันถึงจะลงกันได้กับคำสอนของพระพุทธรเจ้า ถ้าอันไหนลงกับคำสอนของพระพุทธรเจ้าไม่ได้ เอ็งอย่าเถียงคุณะ ของคุณลงกับพระพุทธรเจ้าได้นะ ของคุณลงพระพุทธรเจ้าได้หมดเลย อย่ามาเถียงนะห้ามเถียง อันนี้ลงพระพุทธรเจ้าได้หมดเลย แต่คนที่เขามีวิชาการเนี่ย เขามีปัญญาเนี่ยเขาขยายความได้กว้างขวาง เขาเห็นเป็นประโยชน์

กับมัน เขาเปิดไปเพื่อประโยชน์ของเขาอีกมหาศาลเลย ไม่ใช่ปิดกั้นเอาไว้ด้วยความเห็นของตัวเอง แล้วมีใครเห็นมีความเห็นที่แตกต่างกับตัว คลาดเคลื่อน ผิดต้องทำให้เหมือนฉัน แล้วก็ปีบเข้ามาแล้วพอแสดงตัวออกมาอย่างนี้ ผิดไปแล้วไม่ได้ทำนะ ลูกศิษย์คณะหนึ่งของหลวงปู่ดุลย์เป็นคนทำนะ ไม่ได้ทำนะ ไอ้เจียนนี่เขาขอร้องให้เจียนนะ แต่ขอร้องให้เจียนเนี่ยแต่เวลามันไปออกที่อื่นนะ

ประเด็น : ในประมวลธรรมมีคนมาถามหลวงปู่ดุลย์ ในประมวลธรรมเขาเทศน์มีคนมาถามหลวงปู่ดุลย์ว่า นิพพานคืออะไร นิพพานไม่ใช่วิญญูณ นิพพานไม่ใช่อะไรทุกๆ อย่างเลย ไม่ใช่วิญญูณ ไม่ใช่อะไรทุกอย่างเลย ถึงสุดท้ายแล้วนิพพานไม่มีอะไรสักอย่างนี้หลวงปู่ดุลย์เทศน์นะเขาเทศน์เอง แล้วเขาก็ตอบเลย ความจริงหลวงปู่ดุลย์จะบอกว่าคือจิตหนึ่ง หลวงปู่ดุลย์เทศน์ว่าไม่มีอะไรสักอย่างคือจิตหนึ่ง (ไม่มีอะไรสักอย่างคือถูก) ไม่มีอะไรสักอย่างหนึ่งเลย ไม่มีอะไรสักอย่างเหมือนนิพพานคืออะไร นิพพานคือเม้มปากนี้ไง

หลวงพ่ : ไม่มีอะไรสักอย่างคือมี ก็มีคนพูดไง ไอ้คนที่พูดว่าไม่มีอะไรสักอย่าง ไม่มีอะไรสักอย่าง ไม่มีอะไรสักอย่างมันมาจากไหน ก็มันมาจากคนรู้จริงพูด ไอ้คนไม่รู้บอกวจิตหนึ่งใจ เนี่ยอุคคมคือนี่มันเหมือนกัน อย่างนี้มีในประมวลธรรมเยอะมาก แสดงว่าหลวงปู่ดุลย์อะไรก็ผิดสู้ตัวเองไม่ได้สักอย่าง

แต่เวลาผิดพลาดไอ้นี้เป็นหลักฐานเขียนมาเป็นเอกสารแล้ว ไอ้ที่เราพูดเนี่ยก็เป็นเอกสารนะ แล้วมีหลายจุดมาก ในประมวลธรรมมีอย่างนี้หลายจุดมากเลย แล้วอย่างนี้บอกว่าไอ้คณะบุคคลนั้นเขียนได้ไหม ยิ่งพูดออกมาเนี่ยนะ ถ้าในมุมมองของเราเนี่ยมันยังมัดตัวเอง มัดตัวเอง มัดตัวเองโดยตัวเองมัดคอตัวเอง

จะนั่นจิตส่งออกแน่นอน ไม่มีอย่าส่งออก อย่าส่งออกเนี่ยบอกพูดเราเข้าใจ อย่าส่งออกเนี่ยเหมือนกับพูดเนี่ยผู้ใหญ่วิทยูคน อย่างเช่น ใครก็ได้เป็นนักมวยแชมป์โลก แชมป์โลกนี่นะ แล้วซ้อมมวย แล้วครูมวยเขาจะบอกเลยนะ เนี่ยต่อยกับคนนี่ต้องใช้ชั้นเชิงอย่างนี้ คนนี้ถนัดซ้ายเราต้องต่อยซ้ายอัดซ้ายไปก่อนไม่ให้ซ้ายออกมา ถ้านี้ถนัดขวาเราต้องแก้ยังไง เขาแก้มวยเขาแก้ตามเฉพาะเทคนิคของกลุ่มต่อสู้มีความถนัดยังไง มวยเขาต้องแก้เป็นชั้นๆ ไป

จะนั่นถ้าผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใช้ไหมเขาก็เหมือนกับโค้ชกับมวยแชมป์นั่นแหละ แชมป์เขาอยู่แล้ว จะนั่นบอกว่าต้องต่อยอย่างนี้นะ ต้องต่อยอย่างนี้นะ อย่าส่งออกเขาต้องพูดให้ครบใช้ไหมว่าจิตอย่าส่งออกนะ จิตอย่าส่งออกนะ เขาบอกอย่าส่งออกก็เหมือนมวยเห็นไหมแย็บ หมัดเขาต้องต่อยหมัดขวาออกไปก่อน เพราะป้องกันไม่ให้เขาเอาหมัดซ้ายออกมา ต้องขวาไปตลอดหน้าด้วยขวา แต่ถ้าเขาเป็น

มวณัดซ้ายเราต้องนำด้วยซ้ายเพราะป้องกันขวาเขา เวลามวณะ แล้วเราออกหมัดไปก่อนเนียเขาจะออกหมัดไม่ได้เพราะมันกระทบกัน ถ้าเราออกไม่ได้ เราป้องกันไม่ให้เขาใช้หมัดที่เขาถนัด

นี่ก็เหมือนกันคำสอนเนียเฉพาะบุคคล เฉพาะบุคคลเอามาเป็นมาตรฐานกับคนอื่นต่างๆ ไปไม่ได้ แต่จิตส่งออกนอกเป็นสมุทัยเนียมันเป็นบรรทัดฐานกับสังคม ทุกๆ คน ในเมื่อเห็นไหมนักมวยแชมป์โลกมันมีกี่คน แต่ประชาชนเด็กฝึกหัดใหม่ที่เขามาฝึกมวยนี่อีกมหาศาลเลย คนป่วยปฏิบัติใหม่อีกมหาศาลเลย

ประเด็น : เขาถึงบอกว่าจิตอย่าส่งออกนอก ความรู้สึกต้นความรู้สึกนั้นเป็นจิต ความคิดเป็นส่งออก อย่าส่งออก อย่าส่งออกมันจะเข้าไปสู่ฐานเดิมของมัน กลับไปสู่ที่จิตนั้น จิตเห็นจิตก็ส่งออกเหมือนกัน ไม่เห็นมันผิดตรงไหน

หลวงพ่ : เนียมันพูดออกมาเนีย มันพูดออกมาโดยขายตัวเองใจ ว่าเป็นการส่วนบุคคลเพราะหลวงปู่ดุลย์เป็นสอนส่วนตัวกับเขาเองว่าอย่าส่งออก อย่าส่งออก ฉะนั้นคำว่าอย่าส่งออกนี้มันก็เลยต้องเป็นกฎหมายบังคับกับคนทั่วโลก เพราะหลวงปู่ดุลย์ได้พูดกับตัวเองว่าอย่าส่งออก ถ้าจิตส่งออกต้องไม่มีจิตส่งออกของหลวงปู่ดุลย์ต้องไม่มีเพราะไม่เคยพูดกับฉัน พูดกับฉันพูดว่าอย่าส่งออกเฉยๆ

ดังนั้นคำว่าจิตที่ส่งออกมา มันเป็นการเกิดเอาตัวตนเป็นใหญ่มาก เอาความเห็นของตนเป็นใหญ่ เอาความเห็นของตนเป็นใหญ่แล้วไม่พอนะ เอากิเลสของตนเป็นใหญ่เห็นใหม่ วิถีแห่งจิตเพราะวิถีแห่งจิต จิตตัวเองไม่รู้จักจิตตัวเอง ฉะนั้นแก้ไขอะไรก็ไม่ถูก ถูกไม่ได้ ฉะนั้นยังยืนยันอยู่ว่าจิตส่งออกเป็นสมุทัย เอวัง